

llorca). I bé pot ser que en relació amb aquests dos hàgim de posar un «*maldrigar*: magolar» (*r* repercussiva), d'exactitud incerta perquè no compta amb altre fiador que Belv. (Lab. 1840 el dona com a antiquat, i d'ells el copien els mals diccionaris que cita *AlcM*, suposant-lo inexistent).

¹ Hi va anar arribant En Riera, no sense consell meu, amb insistent anàlisi de la imperfecta representació en lletres hebrees, en les dues edicions dels seus *Cants de Noces dels Jueus Catalans* (la sensacional descoberta d'ell i els seus col·legues hebraïstes), Bna., 1974, pp. 31 i 34 (II, 14). *Heret*, que en lletres hebrees es pot llegir igualment *aret* que *eret*, és = oc. ant. *eret* «héritage, propriété, immeuble» (PDPF). Esclau de les lletres hebrees, ell imprimeix *diàgiu* per *digau*, però aquest és el que exigeix el context, i no cal més que suposar que el copista hebreu oriental (que no sabia català) va transposar la *a* o aleph; probablement el seu model duria *dīgau*, on el segon *yod* estava usat per marcar el matís palatal de la *g* entre *i* i *a* (matís avui tan accentuat a Mallorca). — ² *AlcM* mira, per tant d'adobassar-ho, imaginant que es tracti de MALE DARE 'treballar amb esforç', però qui ens faria creure que DARE hagi pogut significar 'treballar'! — ³ Ho aprofito, però, per suggerir si podria venir de l'acusatiu *mañlan* d'aquest mot gòtic, el nom de la millenària vila de *Maldà*. La grafia *Amaldan* d'antics docs. no és pas clar que no tingui una preposició locativa mal analitzada (i cf. la *h* del seu diminutiu *Amallanello* de 1151). — ⁴ En els diversos dialectes prussians, representats pels 3 catecismes (p. 94 etc. de la reproducció de Mažiulis-Ivaskevicius), es troba un mot *maldaysis* (amb diverses terminacions) referit als deixebles de Jesús, que no asseguro que derivi d'aquí (car no oblidó el pol. *młod*, rs. *molodó* 'jove'). Per un lloc o altre hi hauria enllaç possible amb la idea d'estudiar, ensenyar i esforçar-se. Quant al lit. *maldau* 'pregar' (del qual veg. més derivats en Völkel, *Lit. Hb.*, 118) no es pot pensar en un manlleu de l'hebreu, no sols perquè el pruss. *maddla* i els altres mots indoeuropeus ho exclouen, sinó perquè ja el joc apofònic i temàtic del verb lituà, i del seu intensiu-iteratiu, imposen una antiquíssima nisaga indoeuropea.

Maldat, *maldecap*, *maldecellada*, V. *mal* *Maldeïdor*, V. *maleir* *Maldestre*, V. *destre* *Maldiar*, *maldicar*, V. *maldar* *Maldí(c)ció*, *maldient*, *maldígol*, V. *beneir* (i *maleir*) *Maldol*, V. *mal* *Maldonat*, V. *mal* i *dar* *Maldraga*, V. *mal* i *dragar* *Maldrigar*, V. *maldar*

Malecò [Lab. 1840], del cast. MALECÓN (DCEC).

Maledicció, *maledicència*, V. *maleir* i *beneir* *Malefactor*, *malèfic*, *malefici*, *maleficiar*, V. *fer* *Malegàs*, *malegot*, *maleguera*, V. *mal* *Maleic*, V. *mel* m.

MALEIR. Se'n parla extensament a BENEIR (I, ⁶⁰

763b27, 764a22). Petit suplement: *maldir*, *VidesR* (veg. el gloss.); en el participi els valencians diuen *maleït* en el sentit propi, però la forma antiquada *maleït*, *maleïta*, la conserven per a «un xiquet viu i mal, *entremaliat*», no sols a Castalla (EValor) sinó força general val. (J. G. M.). *Maldígol* [Llull]; A. de Vilanova; «no seràs *maldígol*» (en el *Libre de Cató*, que sembla del S. XIV, Llabrés, ed. de Jahuda, n.º 9, p. 95): formació a base de *maldient* i de l'antic subjuntiu *maldiga*, per contaminació de *malèvol*.

Malejar, V. *mal* + *Malembro*, V. *malambrós* (MAL) *Malencolia*, *malenconia*, *malenconic*, *malenconiós*, V. *melancolia* *Malencorar*, V. *mal* *Malendreça*, *malendreçat*, V. *dreçar* (DRET) *Malengronyat*, V. *engronyat*, V. *grunyir* *Malenpoli*, V. *monopoli* *Malentendre*, *malentès*, V. *mal* + *Maleriat* men., V. *ira* *Malès*, deu ser *marès*, contaminat per *mola* *Malesa*, + *malesam*, *malesar*, V. *mal* *Malesmans*, V. *mal* i *mà* *Malestant*, *malestar*, *malestatger*, *malestatjant*, V. *estar* *Malestranger*, corrupció de *malestatger*

MALETA, pres del ft. ant. *malete* id., diminutiu de *male* (avui escrit *malle*) 'bagul', que per la seva banda es prengué del francic *MALHA 'sac o sarró de viatge' (a-al. ant. *malaba*, a-al. mj. *malbe*, neerl. *maal*). □ 1.º doc.: *mala*, 1410; *maleta*, 1344 (*Ordin. Palat.*).

També en català *mala* es va usar bastant a l'Edat Mitjana: «una *mala* de cuyro per portar roba, foradada», Bna., 1342 (BABL x, 279); certes dones fan mil coses per «retre-s / a qui les vol»; i, perquè entrin o estiguin amagats: «sostres secrets, / e caves baixes, / tancar en caxes, / portar en *males*, / fermar escales, / tirar esportes / ---» (se'ls fan portar en un sac etc.), JRoig (*Spill*, 5457) (no hi ha tal «correu» *AlcM*!). Però després del S. XV, ja queda només *maleta* (que no era res de semblant a la caixa de viatge actual sinó una mena de sarró o sac): «farcell ---; *maleta*: pera coriacea, mantica», OPou (*TbPu.*, 314). En francès *male* ja apareix en el S. XI, *malete* des de 1294 fins al S. XV, i avui encara en certs patuessos del centre i del NE.

Però *maleta* ja devia haver entrat i es devia haver afermat en català almenys des de c. 1300, car el poble hi reaccionà d'una manera curiosa: per fugir d'aquest nom que devia semblar de mal averany, o que els basters devien trobar poc atractiu per als compradors, ho canviaren amb *boneta*. Ja ho trobem en un doc. cancel·leresc de 1314 (Finke, *Acta Ar.* III, 281), també en: «En Bernat de Peratallada fo axí mateix guarnit, e portà la troça, ço és, una *boneta* que no pesava molt», Desclot; Eiximenis (*DAG.*); i encara se sent a Mallorca; «pagès, si troba or ni argent ni aver, en *bonetes* o caval o mul ---» (*Usatges*, *NCL.*, 118); «Almirall pot justiciar tot hom qui rompa caxa ne *boneta* ne farceyl de roba», *Consolat* (així en el còdex, que Moliné, § 328, canvia en *bala*). També oc. ant. *boneta* (PDPF).

Se sol admetre que *malette* 'espècie de vela d'una nau' sigui alteració del més conegut *bonette*: aquell figura en Rabelais: «*malettes*, hau! que l'on coue *bon-*